

Scenariusz lekcji wychowawczej w bibliotece szkolnej

Temat: Czy słowa mogą ranić?

Autor: Hanna Łobza i Barbara Krysińska

Cele lekcji:

Uczeń po zajęciach potrafi:

- wyjaśnić słowa – *plotka, plotkarz, plotkować*,
- rozpoznać mechanizm powstawania plotki,
- przewidzieć, jakie konsekwencje niesie ze sobą przekazywanie plotki,
- dostrzec, że nie należy spieszyć się z oceną ludzi i sytuacji,
- dostrzec, jaką moc mają słowa,
- okazać szacunek innym osobom.

Metody i techniki pracy:

1. słowna:

czytanie opowiadania przez nauczyciela,
rozmowa z uczniami kierowana przez nauczyciela,
swobodne wypowiedzi dzieci na tematy podane przez nauczyciela,

2. praktyczna:

udział uczniów w zabawie,
praca w grupach – rozwiązywanie krzyżówek,
tworzenie plakatu przedstawiającego „Kodeks Postępowania – Nie ranię słowem”,

3. pokazowa:

przedstawienie prezentacji MsPP.

Środki dydaktyczne :

tekst Madonny „*Jabłko pana Peabody’ego*”, prezentacja MsPP – ilustracje z książki, karty z krzyżówkami, wycięte z kartonu jabłko, duży arkusz szarego papieru, przybory do pisania

TOK LEKCJI :

Faza wprowadzająca:

Sprawy organizacyjno - porządkowe:

-przywitanie i przedstawienie gości

Nauczyciel

- proponuje uczniom zabawę w głuchy telefon – podaje pierwszemu uczniowi zdanie napisane na kartce:

**Złe słowo
Zastąpić umie bombę atomową**

- po skończonej zabawie zapisuje na tablicy zdanie, które dotarło do ostatniego uczestnika, a następnie powiedziane na początku.

Faza realizacyjna:

Nauczyciel :

- odczytuje zdania i przedstawia temat lekcji: Czy **słowa mogą ranić?**
- przedstawia tekst opowiadania Jabłka pana Peabody'ego, ilustruje go prezentacją MsPP,
- przeprowadza (nawiązując do zabawy w głuchy telefon i tekstu) rozmowę o sile słów, o szkodzie wyrządzonej nieodpowiedzialnością, pomówieniem, o trudnym problemie „odkręcenia” plotki. Sprawdza, czy uczniowie zdają sobie sprawę z tego, co zraniło pana Peabody.

Uczniowie odpowiadają na przykładowe pytania pomocnicze:

- Co to jest **plotka** i *jak powstaje*, czy może zranić (nawiązać do głuchego telefonu) - *plotka, plotkarz, plotkować.*
- Jakie konsekwencje (szkody) niesie ze sobą przekazywanie plotki?
- W jaki sposób został zraniony pan P.?
- Czy muszę bić, żeby kogoś zranić?
- Czy da się naprawić, „odkręcić” plotkę?

Wniosek: Nie należy spieszyć się z oceną ludzi i sytuacji.

Słowa mają moc. Siła słów.

Nauczyciel :

- dzieli klasę na 4-5 osobowe grupy,
- rozdaje karty z krzyżówkami,
- wyjaśnia sposób realizacji zadań;
- prosi, aby grupa, która pierwsza odgadnie hasło zgłosiła się podnosząc rękę do góry.

Uczniowie pracują w grupach

Odczytują zadania i wypełniają krzyżówkę – hasło krzyżówki brzmi: SIŁA SŁÓW

Nauczyciel:

- kontroluje poprawność wykonywania zadań,
- służy pomocą przy wątpliwościach uczniów przy wykonaniu zadań,

Podsumowanie:

Uczniowie wspólnie z nauczycielem ustalają kodeks postępowania „ Nie ranię słowem”

Kodeks postępowania „Nie ranię słowem”

Propozycje haseł:

Pamiętaj, że słowa mają wielką siłę.

Licz się ze słowami.

Przekazuj sprawdzone informacje.
Unikaj plotki.
Wyjaśnij sprawę, zanim ją ocenisz.
Słowa mają kolce.
Zastanów się, zanim coś komuś powiesz.
Obiektywnie oceniaj sytuację.
Pamiętaj, aby nie rzucać słów na wiatr.
Kieruj się prawdą.
Bądź życzliwy dla innych.
Sprawdzaj fakty.
Staraj się nie przekazywać plotki dalej.
Bądź prawdomówny.
Mowa jest srebrem, a milczenie złotem.
Bądź obiektywny.
Pamiętaj, że słowami można kogoś zranić.
Unikaj plotek.
Odważnie przyznaj się do swojej winy.

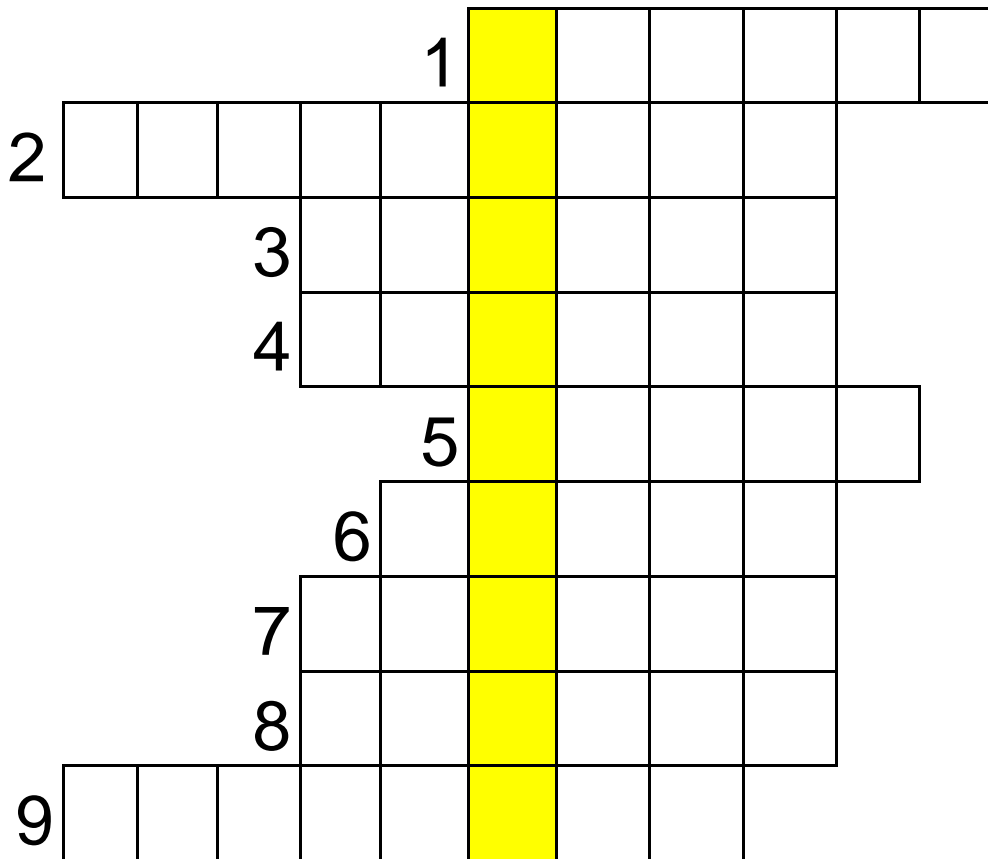
Uczniowie

Otrzymują wycięte z kartonu jabłuszka, na których wpisują wybrane przez siebie wyrażenia z kodeksu i przyczepiają je do narysowanego na szarym papierze drzewa.

Nauczyciel pyta uczniów, co zapamiętali z zajęć, jakie są wnioski z dzisiejszej lekcji.

Krzyżówka

1. Gdy jeden mówi, to drugi .....
2. Człowiek, który pozytywnie patrzy na świat to .....
3. Uczucie, które łączy bliskie osoby.
4. Przeciwnieństwo kłamstwa.
5. Wymawiamy je.
6. Czasem, gdy coś nam się nie podoba, wpadamy w .....
7. Gdy mówimy o kimś nieprawdę, rozsiewamy .....
8. W niebezpiecznej sytuacji zdobywamy się na .....
9. Prawdziwych przyjaciół łączy .....

